

Soortgericht onderzoek De Stenen Poort, Houten

Concept, 21 september 2012

Soortgericht onderzoek De Stenen Poort, Houten

ConceptKenmerk R001-1205373XAB-agv-V03

Verantwoording

Titel	Soortgericht onderzoek De Stenen Poort, Houten
Opdrachtgever	Gemeente Houten
Projectleider	Lotte Schouten - Huibers
Auteur(s)	Maikel Aragon van den Broeke, Lotte Schouten
Tweede lezer	Frank Aarts
Uitvoering veldwerk	Maikel Aragon van den Broeke, Bram Rijksen, Frank Aarts, Carolien Wegstapel, Vincent Wisgerhof
Projectnummer	1205373
Aantal pagina's	26 (exclusief bijlagen)
Datum	21 september 2012
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale versie. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Ruimtelijke Kwaliteit
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon +31 30 28 24 82 4
Fax +31 30 28 89 48 4

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Concept

Kenmerk R001-1205373XAB-agv-V03

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
1 Inleiding.....	9
1.1 Aanleiding en doel.....	9
1.2 Plangebied en beoogde ontwikkeling.....	9
1.3 Leeswijzer	10
2 Methoden	11
2.1 Broedvogels met een jaarrond beschermde nestlocatie	11
2.2 Vleermuizen	12
2.3 Amfibieën	13
2.4 Vissen.....	13
3 Resultaten	15
3.1 Broedvogels met een jaarrond beschermde nestlocatie	15
3.2 Vleermuizen	17
3.3 Amfibieën	20
3.4 Vissen.....	20
3.5 Overige waarneming	21
3.6 Consequenties voor de beoogde ontwikkeling.....	21
4 Conclusies en aanbevelingen	23
5 Bronvermelding.....	25

Concept

Kenmerk R001-1205373XAB-agv-V03

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Ten behoeve van de planvorming in het gebied De Stenen Poort te Houten is aanvullend onderzoek naar beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. In een eerder stadium is een natuurtoets uitgevoerd waarin de soorten en soortgroepen, waarnaar nader onderzoek noodzakelijk is, inzichtelijk zijn gemaakt [Tauw, 2011]. Het onderzoek richt zich uitsluitend op (strikt) beschermde soorten uit de Flora- en faunawet. Dit zijn de zogenaamde tabel 2- en 3-soorten. Een inventarisatie naar soorten van de Rode Lijst of een onderzoek naar weidevogels valt buiten de scope van dit onderzoek. Uit de natuurtoets bleek al dat maatregelen getroffen dienen te worden voor de Maretak, welke aanwezig is in het plangebied. Voor de te treffen maatregelen wordt verwezen naar de uitgevoerde natuurtoets in 2011 [Tauw, 2011], in deze rapportage wordt hier niet verder op ingegaan aangezien hiervoor geen specifiek nader onderzoek is uitgevoerd. Ter volledigheid wordt de conclusie uit de natuurtoets [Tauw, 2011] wel herhaald in de conclusie van deze rapportage.

Voor de afbakening van het plangebied is uitgegaan van de begrenzing zoals aangegeven in figuur 1.1. Het onderzoek richt zich op het plangebied en de directe omgeving.

1.2 Plangebied en beoogde ontwikkeling

Het plangebied bestaat uit sportpark 'De Stenen Poort' aan de rand van de bebouwde kern van Houten. Het westelijke deel van het plangebied is ingericht als hockeyterrein. Het oostelijk deel van het sportpark is ingericht als honkbalterrein. Deze delen worden van elkaar gescheiden door een weg met daarlangs een bomenrij en een watergang. In het noorden, oosten en westen grenst het plangebied aan woonwijken. In het zuiden grenst het plangebied aan een historisch poortgebouw en een oude boerderij. Hierachter ligt de rondweg van Houten.

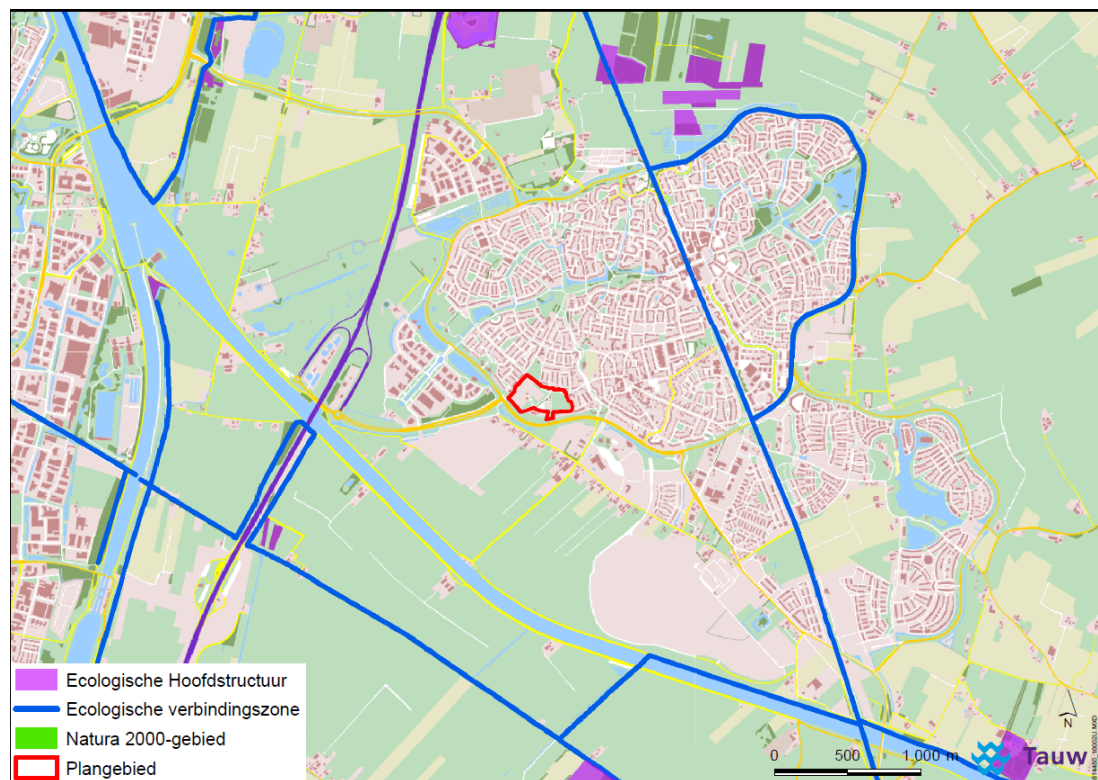
Boschages bevinden zich onder andere in het zuidoostelijke deel van het hockeyterrein. Hier staan voornamelijk eiken en populieren. Rond het hockeyterrein staat een bomenrij van voornamelijk populieren. Langs het zuidelijke en oostelijke deel van het honkbalterrein staat een haag van Meidoorn. Langs de noordkant staat een bomenrij van loofbomen bestaande uit onder andere populieren en zomereiken. Hier ligt ook een watergang met een breedte van circa twee meter. In het zuiden van het plangebied ligt buiten het sportcomplex een paardenweide. In het noorden van het plangebied bevinden zich enkele groenstructuren aan de rand van een woonwijk. In het noordwesten van het plangebied ligt een watergang met daarlangs een fietspad. Langs beide zijdes van dit fietspad staat een rij van knotwilgen. De terreinen van de hockey- en honkbalvereniging worden van elkaar gescheiden door een smalle weg. Hierlangs staat een

Concept

Kenmerk R001-1205373XAB-agv-V03

bomenrij van populieren. Aan de andere kant van deze laan ligt een watergang met een breedte van circa twee meter.

Binnen het plangebied wordt woningbouw gerealiseerd. Ten bate hiervan worden alle bouwwerken in het plangebied gesloopt. De gemeente Houten streeft ernaar de watergangen en de groene elementen in het plangebied zo veel als mogelijk te behouden. De gemeente streeft ernaar in 2014 te starten met de werkzaamheden.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied globaal begrensd door de rode contour

1.3 Leeswijzer

Deze rapportage beschrijft de resultaten van het ecologisch onderzoek in plangebied De Stenen Poort te Houten. In hoofdstuk 2 worden de gehanteerde onderzoeksmethoden toegelicht. In hoofdstuk 3 worden de resultaten beschreven en worden kort de consequenties van de beoogde ontwikkeling toegelicht. Tenslotte worden de conclusies van het onderzoek beschreven in hoofdstuk 4.

2 Methoden

In dit hoofdstuk worden de gehanteerde inventarisatiemethoden beschreven van de onderzochte soortgroepen.

2.1 Broedvogels met een jaarrond beschermde nestlocatie

In het gehele plangebied kunnen vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestlocatie voorkomen. Een inventarisatie is uitgevoerd naar de aanwezigheid van deze soorten broedvogels. De inventarisatie betreft de volgende vogelsoorten: Huismus (cat. 2), Gierzwaluw (cat 2), Sperwer (cat. 4), Roek (cat. 2) en Groene specht (cat. 5). De Groene specht is onderzocht, omdat deze soort op basis van ecologische belangen een jaarrond beschermde status heeft in het plangebied. De inventarisaties worden uitgevoerd volgens de inventarisatiemethodiek van SOVON [Van Dijk & Boele, 2011], de zogenaamde BMP-methode. Deze methode schrijft een optimale onderzoeksperiode per soort voor en het aantal geldige waarnemingen van deze soort binnen de datumgrenzen om zeker te zijn van een territorium.

Tabel 2.1 Overzicht van de onderzoeksplanning voor vogels (boven het grijze vlak) en uitgevoerde veldbezoeken (onder het grijze vlak)

Soort/Locatie	Optimale onderzoeksperiode	Aantal geldige waarnemingen binnen datumgrenzen	Tijdstip van onderzoek
Huisumus	10 maart – 20 juni	1	Overdag
Gierzwaluw	1 juni – 15 juli	1	Avond
Sperwer	1 maart – 15 juli	2	Ochtend en overdag
Roek	15 april – 10 mei	1	Gehele dag
Groene specht	1 maart – 31 mei	1	Vroege ochtend
Soort	Datum veldwerk		
Huisumus	Week 16, 20 en 22		
Gierzwaluw	Week 16, 20 en 22		
Sperwer	Week 16, 20 en 22		
Roek	Week 16, 20 en 22		
Groene specht	Week 16, 20 en 22		

2.2 Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek richt zich op het vaststellen van mogelijke verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden in het plangebied. De inventarisatie richt zich op de volgende soorten: Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis, Watervleermuis en Meervleermuis. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus [NGB, 2012]. Hierin is de minimale onderzoeksverplichting, om tot een kwalitatief gedegen onderzoek te komen, vastgelegd.

In dit geval zijn vier veldbezoeken gebracht in de periode maart tot en met september 2012. De veldbezoeken zijn telkens uitgevoerd door twee ervaren ecologen. Dit is noodzakelijk omwille van veiligheid en kwaliteit. De bezoeken zijn verspreid over deze periode, omdat vleermuizen gebruik maken van een netwerk van verblijfplaatsen en jachtgebieden, die in verschillende perioden in het jaar worden gebruikt. Door de bezoeken te spreiden wordt een goed en realistisch beeld verkregen van de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied en daarmee van de betekenis van het plangebied voor vleermuizen.

De vleermuizeninventarisatie is uitgevoerd met behulp van een batdetector (type: Petterson D240x). Een batdetector is een apparaat dat de ultrasone geluiden van vleermuizen omzet in een voor de mens hoorbaar tikkend geluid. Aan de hand van het soort geluid en de frequentie waarop de vleermuis het best wordt gehoord (de zogenaamde 'piekfrequentie'), kan in veel gevallen worden bepaald om welke vleermuissoort het gaat. Aanvullend op deze methode is gebruik gemaakt van opnameapparatuur. Hiermee kunnen vleermuisgeluiden in het veld worden opgenomen en naderhand worden geanalyseerd met behulp van Batsound. Dit is een analyseprogramma waarbij allerlei parameters van vleermuisgeluiden kunnen worden gemeten. Aan de hand van deze parameters kan in veel gevallen de soort worden bepaald.

Tabel 2.2 Overzicht van de onderzoeksplanning voor vleermuizen (boven het grijze vlak) en uitgevoerde veldbezoeken (onder het grijze vlak)

Soort	Optimale onderzoeksperiode	Tijdstip van onderzoek	Aantal bezoeken
Vleermuizen	Maart – september	Avond en nacht	4
Datum	Focus		
5 juni 2012 (avond)	Vliegroutes, foerageergebieden, zomer- en kraamverblijven		
27 juni 2012 (ochtend)	Vliegroutes, foerageergebieden, zomer- en kraamverblijven		
20 augustus 2012 (avond)	Vliegroutes, foerageergebieden, paar- en (potentiële) winterverblijven		
6 september 2012 (avond)	Vliegroutes, foerageergebieden, paar- en (potentiële) winterverblijven		

2.3 Amfibieën

Omdat in de gemeente Houten de strikt beschermde Poelkikker eerder op niet verwachte locaties is opgedoken, is in het plangebied een korte inventarisatie naar de aanwezigheid van de soort uitgevoerd. Om deze reden zijn de watergangen eenmalig steekproefsgewijs bemonsterd met een schepnet en is er eenmalig in het plangebied in het begin van de avond geluisterd. Het onderzoek is in mei uitgevoerd, omdat in deze periode het voorkomen van meerdere (strikt) beschermde soorten (waaronder de Poelkikker) mogelijk is.

Tabel 2.3 Overzicht van de onderzoeksdatum voor de Poelkikker

Soort	Datum	Tijdstip bezoek
Poelkikker	16 mei 2012	Overdag en avond

2.4 Vissen

De visseninventarisatie richt zich op het voorkomen van de beschermde soort Kleine modderkruiper. De inventarisatie is uitgevoerd vanaf de oevers van de betreffende watergangen (zie figuur 2.1) met behulp van elektrovisserijapparatuur (DEKA) en een schepnet. Bij het vissen met elektrovisserijapparatuur worden de aanwezige vissen door de pluspool van het visapparaat aangetrokken waardoor ze gemakkelijk met een net naar boven kunnen worden gehaald om geteld en geïdentificeerd te worden. In het kader van veiligheid is het onderzoek uitgevoerd door twee gekwalificeerde personen.

Tabel 2.4 Overzicht van de onderzoeksdatum voor vissen

Soort/Locatie	Datum	Tijdstip van onderzoek	Aantal bezoeken
Kleine modderkruiper	3 mei 2012	Overdag	1

Concept

Kenmerk R001-1205373XAB-agv-V03

Figuur 2.1 Locaties waar de visseninventarisatie is uitgevoerd

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de waarnemingen per soortgroep beschreven.

3.1 Broedvogels met een jaarrond beschermde nestlocatie

In de bomen en struiken binnen het plangebied zijn geen nesten van Sperwer, Roek en Groene specht aanwezig. Ook individuen van deze soorten zijn niet waargenomen binnen de grenzen van het plangebied.

In de gebouwen zijn geen aanwijzingen voor nestelende Huismussen en Gierzwaluwen aangetroffen. Ook individuen van deze soorten zijn niet in het plangebied waargenomen.

Net buiten het plangebied, langs de Vikingenpoort, is een Roekenkolonie aanwezig met circa 18 bewoonde nesten (zie figuur 3.1). Ook zijn net buiten het plangebied Huismussen gehoord, ter hoogte van de Daalderslag. Van de Roekenkolonie is geen binding met het plangebied vastgesteld. Ook wanneer nieuwbouw in het plangebied wordt gerealiseerd, vormt dit geen negatief effect op het leefgebied van de roekenkolonie langs de Vikingenpoort [Tauw, 2011]. Tevens vormen de ontwikkelingen in het plangebied geen fysieke barrière naar geschikt foerageergebied, aangezien dit in voldoende mate in de directe omgeving aanwezig is. De huismussen gebruiken de meidoornheg in het oosten van het plangebied als foerageergebied. Deze heg (zie figuur 3.2 voor de locatie) is onderdeel van de functionele leefomgeving van de Huismus [Tauw, 2011].

Voor broedvogels met een jaarrond beschermde nestlocatie, met uitzondering van de Huismus, hoeven in het kader van de Flora- en faunawet geen aanvullende maatregelen te worden getroffen bij doorgang van de werkzaamheden. Nesten en leefgebied van deze soorten zijn niet in het plangebied aanwezig. Voor de Huismus geldt dat de meidoornheg in het oosten van het plangebied behouden moet blijven om effecten op de functionele leefomgeving van de Huismus te voorkomen.

Concept

Kenmerk R001-1205373XAB-agv-V03

Figuur 3.1 Bomenrij waarin zich de Roekenkolonie bevindt

Figuur 3.2 Haag rond het plangebied die van belang is voor de Huismus

3.2 Vleermuizen

De resultaten van de inventarisatie naar vleermuizen worden omschreven per onderdeel van de functionele leefomgeving. De bezoeken zijn uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden.

Waargenomen soorten in of nabij het plangebied zijn: Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis (alleen in kleine aantallen in het najaar), Laatvlieger en Rosse vleermuis. Individuen van de verwachte Watervleermuis en Meervleermuis zijn niet waargenomen.

Vliegroutes

De bomenrij die dwars door het plangebied loopt in noordoostelijke-zuidwestelijke richting wordt, gedurende de gehele actieve periode van vleermuizen, door individuen van de Gewone dwergvleermuis (>15 individuen per bezoek) intensief gebruikt als vliegroute. De vleermuizen komen allemaal vanuit de woonwijk ten noorden van het plangebied, waar zich hoogstwaarschijnlijk een (kraam-/zomer-/winter)verblijfplaats bevindt, en gebruiken de groenstructuur als belangrijkste element om van en naar foerageergebieden in en ten zuiden van het plangebied te komen. Het gebruik van deze vliegroute is zowel bij zonsopkomst als zonsondergang vastgesteld. Een belangrijk verschil hierbij is wel dat de meeste vleermuizen bij zonsondergang de groenstructuur eerst gebruiken om te foerageren en al foeragerend de groenstructuur als vliegroute gebruiken. Bij zonsopkomst vliegen de meeste exemplaren via de bomenrij direct door naar de verblijfplaats(en) in de woonwijk en blijft slechts een enkel exemplaar nog foerageren op deze locatie.

Overige groenstructuren worden ook door gewone dwergvleermuizen gebruikt, maar met name als foerageergebied (*zie 'foerageergebieden'*). Bij deze groenstructuren is geen duidelijke functie als geleidend element voor vliegroutes vastgesteld.

De Laatvlieger is gedurende het onderzoek enkele malen kort waargenomen. Enkele keren is de soort (telkens slechts 1 individu) net ten zuiden van het plangebied overvliegend waargenomen en enkele keren overvliegend net ten noorden van het plangebied.

De Rosse vleermuis is eveneens enkele malen waargenomen. Telkens betrof het enkele (2-3) hoog overvliegende individuen. Deze waarnemingen zijn gedaan gedurende de avond en in de vroege ochtend. De waargenomen rosse vleermuizen in de avond vlogen telkens in zuidelijke richting en werden direct na zonsondergang waargenomen. De waargenomen rosse vleermuizen in de ochtend vlogen juist in noordelijke richting. De kans bestaat dat deze individuen in / vanuit de richting Amelisweerd en Rhijnauwen vliegen, waar zich verschillende verblijfplaatsen van deze soort bevinden. Het is bekend van de Rosse vleermuis dat dergelijke afstanden worden afgelegd om te foerageren. Aannemelijker is dat er, gezien het tijdstip van de waarnemingen (zeer vroeg in de avond en zeer laat in de ochtend), dichterbij Houten (bijvoorbeeld in Oud / Nieuw Wulven) een kolonie rosse vleermuizen aanwezig is.

Aangezien zowel de Laatvlieger als de Rosse vleermuis slechts overvliegend en in kleine aantallen is waargenomen, is van een functionele (belangrijke) binding met het plangebied geen sprake.

Foerageergebieden

Vrijwel alle groenstructuren in het plangebied worden gebruikt als foerageergebied door de Gewone dwergvleermuis. Er is echter wel een rangorde aan te brengen welke gebieden door hoge aantallen worden gebruikt en welke door lage aantallen.

De groenstructuur aan de noordoostkant, grenzend aan de woonwijk, inclusief de bomenrij in het centrum van het plangebied wordt door de hoogste aantallen gewone dwergvleermuizen gebruikt. Direct na het uitvliegen na zonsondergang vliegen gewone dwergvleermuizen uit de woonwijk om hier te foerageren. Deze groenstructuren lijken daarmee van essentieel belang voor de verblijfplaats in de aangrenzende woonwijk.

De overige groenstructuren in het westelijke en zuidwestelijke deel worden ook als foerageergebied gebruikt door de Gewone dwergvleermuis, maar de aantallen vleermuizen zijn hier minder groot. Daarnaast is een enkele voorbijvliegende gewone dwergvleermuis gezien bij de bomenrij aan de zuidkant van het plangebied.

De Ruige dwergvleermuis is gedurende de najaarsronden enkele malen foeragerend waargenomen in het plangebied. De centraal gelegen bomenrij en de grasvelden hier omheen werden door deze soort gebruikt om te foerageren. Het betrof echter slechts enkele individuen. Grotere aantallen zijn waargenomen ten zuiden van de rondweg ter hoogte van de Houtensewetering. Deze individuen hadden geen binding met het plangebied.

De Laatvlieger is eenmalig (najaar) foeragerend waargenomen boven de paardenweide in het zuiden van het plangebied. Dit individu bleef er circa 15 minuten intensief foerageren waarna de soort verdween uit het plangebied. Deze paardenwei blijkt geen essentieel element voor de Laatvlieger.

Foerageergebied van andere vleermuissoorten is niet in het plangebied vastgesteld.

Kraam- en zomerverblijfplaatsen

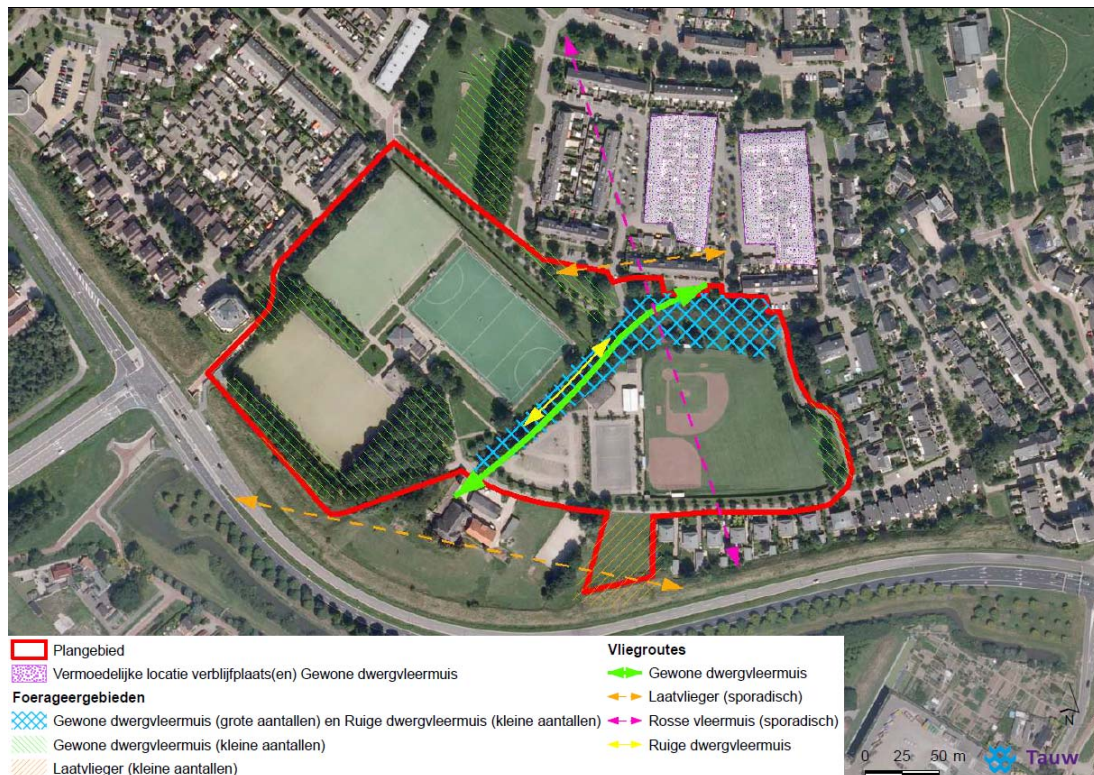
Tijdens de twee (voorjaar)veldbezoeken zijn geen waarnemingen gedaan, zoals in- of uitvliegende individuen, die duiden op de aanwezigheid van een verblijfplaats in één van de gebouwen of bomen in het plangebied. Aanwezigheid van een kraam- of zomerverblijf in het plangebied is uitgesloten.

Vanwege het intensieve gebruik van de bomenrij midden in het plangebied door individuen van de Gewone dwergvleermuis allen komend vanuit het noorden, wordt een kraamverblijf van deze soort in de wijk ten noorden van het plangebied verwacht.

Paar- en winterverblijfplaatsen

Tijdens de twee (najaar)veldbezoeken zijn geen waarnemingen gedaan, zoals in- of uitvliegende individuen, die duiden op de aanwezigheid van een verblijfplaats in één van de gebouwen of bomen in het plangebied. Wel zijn in het plangebied enkele paarroepende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze activiteit duidt op de aanwezigheid van een (paar- en/of winter)verblijfplaats in de directe omgeving van het plangebied. Gezien de activiteit van gewone dwergvleermuizen in de woonwijk ten noorden van het plangebied wordt verwacht dat hier, naast een kraamverblijf, ook één of meerdere paar- en/of winterverblijven aanwezig zijn. De aanwezigheid van een paar- of winterverblijf in het plangebied is uitgesloten, maar de zeer aannemelijke paar- en/of winterverblijven in de woonwijk ten noorden van het plangebied hebben wel een belangrijke binding met het plangebied.

In figuur 3.3 zijn de belangrijkste resultaten van het vleermuizenonderzoek in 2012 samengevat.

Figuur 3.3 Samenvatting van de belangrijkste waarnemingen van vleermuizen

3.3 Amfibieën

Er zijn geen waarnemingen gedaan van de Poelkikker in het plangebied.

Voor de Poelkikker hoeven in het kader van de Flora- en faunawet geen aanvullende maatregelen te worden getroffen bij doorgang van de werkzaamheden. Leefgebied van deze soort is niet in het plangebied aanwezig.

3.4 Vissen

Er zijn geen (strikt) beschermde vissoorten in het plangebied aangetroffen. Ook overige vissen zijn niet aangetroffen. Ten tijde van de inventarisatie stond de watergang langs het Tielandspad zelfs volledig droog.

Voor vissen hoeven in het kader van de Flora- en faunawet geen aanvullende maatregelen te worden getroffen bij doorgang van de werkzaamheden. Leefgebied van (strikt) beschermde soorten uit deze soortgroep is niet in het plangebied aanwezig.

3.5 Overige waarneming

Tijdens één van de veldbezoeken voor vleermuizen (najaar 2012) is een roepende Steenuil in het plangebied (op / boven het honkbalveld) waargenomen. Na enkele minuten was dit individu weer verdwenen en is vervolgens niet meer waargenomen. Deze waarneming is gedaan buiten de geldige datumgrenzen van de BMP-methode [Van Dijk & Boele, 2011], waardoor het plangebied niet als territorium van de Steenuil kan worden bestempeld. Gezien de eenmalige waarneming in het najaar en de afwezigheid van de soort gedurende het onderzoek naar broedvogels met een jaarrond beschermde nestlocatie, wordt het plangebied als niet-essentieel voor de Steenuil gezien. Aanvullende maatregelen zijn zodoende niet noodzakelijk.

3.6 Consequenties voor de beoogde ontwikkeling

Van de soortgroep vleermuizen is vastgesteld dat het plangebied onderdeel is van de functionele leefomgeving in de vorm van een essentiële vliegroute en foerageergebied (alléén voor de Gewone dwergvleermuis). Voor de Huismus is eveneens vastgesteld dat zich functioneel leefgebied in het plangebied bevindt. De consequenties van het gebruik door deze soort(groep)en zijn in deze paragraaf per functie uiteengezet.

Consequenties aanwezigheid functioneel leefgebied Huismus

- Indien de meidoornheg in het oosten van het plangebied behouden blijft, hoeven er geen aanvullende maatregelen getroffen te worden
- Indien de meidoornheg in het oosten van het plangebied niet behouden blijft, dienen maatregelen te worden getroffen om functioneel leefgebied van de Huismus te behouden dan wel te realiseren. Hiervoor kan gedacht worden aan bijvoorbeeld:
 - Aanleg van een nieuwe, soortgelijke, haag
 - Aanleg van overige karakteristieke onderdelen van het leefgebied van de Huismus, zoals zandbadjes en 'rommelhoekjes'

Dergelijke maatregelen dienen te worden vastgelegd in een mitigatieplan, welke vervolgens dient als input voor een ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet.

Consequenties aanwezigheid essentiële vliegroute Gewone dwergvleermuis

- Indien de groenstructuur in het midden van het plangebied (noordoostelijke-zuidwestelijke richting) behouden kan blijven en de lichtintensiteit op deze groenstructuur niet toeneemt ten opzicht van de huidige situatie, hoeven er geen aanvullende maatregelen getroffen te worden
- Indien de groenstructuur in het midden van het plangebied (noordoostelijke-zuidwestelijke richting) niet behouden kan blijven, dienen maatregelen te worden getroffen om de functie van vliegroute te behouden. Hiervoor kan gedacht worden aan bijvoorbeeld:
 - Aanleg van hop-overs indien de structuur deels wordt aangetast
 - Aanleg van een alternatieve groenstructuur
 - Aangepaste verlichtingsintensiteit of type armatuur

Dergelijke maatregelen dienen te worden vastgelegd in een mitigatieplan, welke vervolgens dient als input voor een ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet.

Consequenties aanwezigheid foerageergebied Gewone dwergvleermuis

- Indien de groenstructuren in het plangebied (grotendeels) behouden blijven, hoeven er geen aanvullende maatregelen getroffen te worden. Er blijven in dat geval voldoende mogelijkheden voor de Gewone dwergvleermuis in het plangebied aanwezig die kunnen dienen als foerageergebied
- Indien de meest belangrijke groenstructuren, onder andere de groenstructuur grenzend aan de woonwijk, in het plangebied niet behouden kunnen blijven, dienen maatregelen te worden getroffen om de functie van foerageergebied in het plangebied te behouden. De omvang en inhoud van de maatregelen dient te alle tijden afgestemd te worden met een ecooloog met kennis op het gebied van vleermuizen. De maatregelen beperken zich hoogstwaarschijnlijk tot de aanleg van verbindende groenstructuren in de nieuwbouwwijk (in combinatie met de maatregelen voor het behoud van de vliegroute), aangezien in de omgeving van het plangebied voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is

4 Conclusies en aanbevelingen

Ten behoeve van de planvorming in het gebied De Stenen Poort te Houten is door Tauw aanvullend onderzoek naar beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd. Dit onderzoek is gericht op broedvogels met een jaarrond beschermde nestlocatie (Huismus, Gierzwaluw, Sperwer, Groene specht, Roek), vleermuizen, Poelkikker en Kleine modderkruiper.

Naar aanleiding van het soortgericht onderzoek en eerdere conclusies uit de natuurtoets [Tauw, 2011] worden de volgende conclusies getrokken:

- Uit de natuurtoets bleek al dat maatregelen getroffen dienen te worden voor drie aangetroffen exemplaren van de Maretak. Door de uitvoering van het voornemen worden deze exemplaren en hun standplaatsen mogelijk vernietigd. Dit betekent een overtreding van artikel 8 van de Flora- en faunawet

Overtreding van de Flora- en faunawet kan voorkomen worden door de bomen met daarin de Maretak niet te kappen. Wanneer dit niet mogelijk is, dient een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden.

- Nestlocaties van broedvogels met een jaarrond beschermde nestlocatie (Huismus, Gierzwaluw, Sperwer, Groene specht, Roek) zijn niet in het plangebied aangetroffen. Wel maakt de meidoornheg in het oosten van het plangebied deel uit van de functionele leefomgeving van de Huismus

Voor broedvogels met een jaarrond beschermde nestlocatie, met uitzondering van de Huismus, hoeven in het kader van de Flora- en faunawet geen aanvullende maatregelen te worden getroffen bij doorgang van de werkzaamheden. Nesten en leefgebied van deze soorten zijn niet in het plangebied aanwezig.

Voor de Huismus geldt dat de meidoornheg in het oosten van het plangebied behouden moet blijven om effecten op de functionele leefomgeving van de Huismus te voorkomen. Indien dit niet mogelijk is, dienen mitigerende maatregelen getroffen te worden (vastgelegd in een mitigatieplan) die vervolgens als input voor een ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet dienen.

- In het plangebied zijn in totaal vier vleermuissoorten aangetroffen: de Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis. Het plangebied is (onderdeel van) essentieel leefgebied van uitsluitend de Gewone dwergvleermuis. De overige

Concept

Kenmerk R001-1205373XAB-agv-V03

soorten komen slechts sporadisch in het plangebied voor en hebben geen belangrijke binding met het plangebied. Voor deze soorten hoeven geen aanvullende maatregelen getroffen te worden

Voor de Gewone dwergvleermuis geldt dat de groenstructuur in het midden van het plangebied (noordoostelijke - zuidwestelijke richting) behouden moet blijven om effecten op de functionele leefomgeving van de Gewone dwergvleermuis te voorkomen. Indien dit niet mogelijk is, dienen mitigerende maatregelen getroffen te worden (vastgelegd in een mitigatieplan) die vervolgens als input voor een ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet dienen.

- Leefgebied van de Poelkikker is in het plangebied niet aanwezig

Voor de Poelkikker hoeven in het kader van de Flora- en faunawet geen aanvullende maatregelen te worden getroffen bij doorgang van de werkzaamheden.

- Leefgebied van de Kleine modderkruiper en overige (strikt) beschermde vissoorten is niet in het plangebied aanwezig

Voor vissen hoeven in het kader van de Flora- en faunawet geen aanvullende maatregelen te worden getroffen bij doorgang van de werkzaamheden.

Concept

Kenmerk R001-1205373XAB-agv-V03

5 Bronvermelding

[van Dijk A.J. & Boele A., 2011]

Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

[Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, 2012]

Vleermuisprotocol 2012.

[Tauw, 2011]

Natuurtoets De Stenen Poort, Houten. Kenmerk: R001-4814450VJW-kmi-V01-NL, 16 december 2011.

www.provincie-utrecht.nl

Laatst bezocht: 20 juli 2012

www.ravon.nl

Laatst bezocht: 20 juli 2012

Concept

Kenmerk R001-1205373XAB-agv-V03
